

ZAKON Br. 06/L-036**O IZMENI I DOPUNI ZAKONA Br. 04/L-219 O STRANCIMA****Skupština Republike Kosova,**

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,
Usvaja

ZAKON O IZMENI I DOPUNI ZAKONA Br. 04/I-219 O STRANCIMA**Član 1****Cilj**

1. Cilj ovog zakona je izmena i dopuna Zakona br. 04/L-219 o strancima (Službeni list br. 35, datum 5. septembar 2013) u daljem tekstu Zakon.

2. Ovaj zakon je u skladu sa:

2.1. Direktiom 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Saveta o uslovima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u okviru korporativnih transfera;

2.2. Direktiom 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Saveta o uslovima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u cilju zapošljavanja kao sezonski radnik;

2.3. Direktivom 2016/801 EU Evropskog parlamenta i Saveta od 11. maja 2016. godine o uslovima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u cilju istraživanja, studiranja, obučavanja, volonterskog služenja, programa za razmenu učenika ili obrazovnih projekata i au pairing;

2.4. Uredbom (EU) br. 610/2013 Evropskog parlamenta i Saveta od 26. juna 2013. koja menja Uredbu (ES) 562/2006 Evropskog parlamenta i Saveta koji donosi Kodeks Zajednice o pravilima koja regulišu kretanje lica preko granica (Šengenski granični kod), Konvencijom o sprovođenju Šengenskog sporazuma, Uredbom Saveta (ES) br. 1683/95 i (ES) br. 539/2001 i Uredbom (ES) br. 767/2008 i (ES) br. 810/2009 Evropskog parlamenta i Saveta.

Član 2

1. Član 3, stav 1, podstavovi 1.18, 1.19, i 1.25 osnovnog zakona, menjaju se i glase:

1.18. **AZRK** - Agencija za zapošljavanje Republike Kosova.

1.19. **Sezonski radnik** - stranac koji boravi u državi čiji je on/ona državljanin ili u kojoj ima dozvolu stalnog boravka van Republike Kosova i legalno i privremeno boravi u Republici Kosovu, za obavljanje neke aktivnosti koje zavise od završetka sezone, na osnovu jednog ili više vremenski ograničenih ugovora, sklopljenih direktno između stranca i poslodavaca u Republici Kosovu;

1.25. **Povratak** - Proces povratka stranca, bilo da je to u skladu sa dobrovoljnom ili prinudnom obavezom za povratak u zemlju porekla ili u zemlju tranzita, u skladu sa međunarodnim sporazumima ili u skladu sa zakonima zemlje u kojoj stranac ima pravo boravka.

2. Član 3, osnovnog zakona, posle definicije "sponzor" podstava 1.29, dodaje se još četiri (4) novih definicija kao u nastavku:

1.30. **Transfer unutar-korporacija** – stranac koji, u trenutku podnošenja zahteva za dozvolu za privremeni boravak, boravi van teritorije Republike Kosova, gde je privremeno poslat u stručne svrhe ili u cilju obuke od preduzeća koje se nalazi van teritorije Republike Kosova i sa kojim je stranac vezan ugovorom o radu pre i tokom transfera u neki subjekat koji pripada preduzeću ili istoj grupi preduzeća, koja se nalaze u Republici Kosovu;

1.31. **Menadžer** - osoba koja ima visoku poziciju, koja u glavnom rukovodi subjektom domaćina, imajući nadzor ili rukovođenje načelno od strane odbora direktora ili poslovnih akcionara ili ekvivalentno; ta pozicija obuhvata: upravljanje subjekta domaćina ili jednog odeljenja ili pod odseka subjekta domaćina; nadgleda i kontroliše rad drugih zaposlenih nadzornika, stručnih ili upravnih radnika, koji ima ovlašćenje da preporučuje zapošljavanje, otpuštanje ili druge aktivnosti sa osobljem;

1.32. **Specijalista** - osoba koja radi u okviru grupe ili preduzeća koje ima neophodno specijalizovano poznavanje oblasti aktivnosti, tehnike ili rukovođenja domaćeg subjekta. Pri oceni takvog znanja, neće se uzeti u obzir samo specifična znanja za subjekat domaćina, već takođe, ako osoba ima visok nivo kvalifikacija, uključuje i odgovarajuće stručno iskustvo, koje se odnosi na vrstu posla ili aktivnosti koje zahtevaju posebno tehničko znanje, uključujući moguće članstvo jedne akreditovane profesije;

1.33. **Pripravnik** – lice sa univerzitetskom diplomom ili lice koje je u toku studija prebačeno u jedan domaći subjekat za razvoj karijere ili za obuku o poslovnim tehnikama ili metodama i plaća se tokom vremena transfera.

Član 3

Član 28, stav 1, podstav 1.4, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1.4. boravio je devedeset (90) dana, u vremenskom periodu od sto osamdeset (180) dana u Republici Kosovu.

Član 4

Član 31, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Strancu se može dozvoliti boravak u Republici Kosovu u trajanju do devedeset (90) dana za period od sto osamdeset (180) dana i ukoliko on ili ona ispunjava uslove u nastavku:

Član 5

Član 33, stav 1, podstav 1.4, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1.4. Iskoristio je rok od devedeset (90) dana boravka za period od sto osamdeset (180) dana.

Član 6

1. Član 38, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Kratkotrajni boravak podrazumeva boravak stranca do devedeset (90) dana u vremenskom periodu od sto osamdeset (180) dana bez vize ili sa vizom ukoliko se ona zahteva.

2. Kratkotrajni boravak može biti kraći od devedeset (90) dana, kada je to određeno vizom. Period boravka se računa od dana prvog ulaska u Republici Kosovu.

3. Stranac koji je iskoristio boravak od devedeset (90) dana u razdoblju od sto osamdeset (180) dana, može ponovo ući i boraviti u Republici Kosovu nakon isteka vremenskog perioda od sto osamdeset (180) dana od dana prvog ulaska.

Član 7

1. Član 41, stav 4, podstav 1.4 osnovnog zakona, menja se i glasi

1.4. Humanitarni razlozi, uključujući izbeglice, lica pod dopunskom zaštitom i lica sa statusom lica bez državljanstva; žrtve trgovine ljudima ili žrtava krijumčarenja emigrantima i stranci koji su izrazili spremnost da sarađuju sa nadležnim organima.

2. Član 41, stav 4, osnovnog zakona, menja se i glasi:

4. Bez obzira na stav 1 ovog člana strancu se može odobriti privremeni boravak i u druge svrhe.

Član 8

Član 43, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Zahtev za dozvolu privremenog boravka stranac podnosi lično, za decu, decu bez pratnje ili za ugrožene osobe zahtev mogu podneti roditelji, jedan roditelj sa ovlašćenjem drugog roditelja ili staratelja.

Član 9

Član 45, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Roditelji, jedan roditelj uz odobrenje drugog roditelja ili staratelja deteta rođenog u Republici Kosovu dužan je da podnese zahtev za dozvolu privremenog boravka za dete, najkasnije -devedeset (90) dana od dana rođenja.

Član 10

1. Član 47, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Zahtev za produženje dozvole za privremeni boravak treba podneti DDAM-u u roku od trideset (30) dana pre isteka dozvole privremenog boravka u.

2. Član 47, nakon stava 5, osnovnog zakona, dodaju se još dva (2) nova stava, koji glase:

6. Stranci koji predaju zahtev za produženje dozvole za privremeni boravak i ne menjaju svrhu prethodnog zahteva, podnese zahtev za produženje dozvole za privremeni boravak DDAM-u, uz zahtev treba podneti sledeća dokumenta:

6.1. važeći putni dokument;

6.2 dokaz o dovoljnim sredstvima za život;

6.3 zdravstveno osiguranje;

6.4 dokaza da nije kažnjavan od strane suda.

7. Stranac iz stava 6, ovog člana ne može produžiti dozvolu za privremeni boravak, ukoliko je osuđen pravosnažnom presudom na više od jednu (1) godinu zatvora.

Član 11

1. Član 48, stav 1, podstav 1.5, osnovnog Zakona, menja se i glasi:

1.5. Nema zabrane ulaska i boravka u Republici kosovu ili ne predstavlja opasnost za ilegalnu imigraciju ili nezakoniti boravak u Republici Kosovu;

2. Članu 48, posle stava 1. dodaje se jedan (1) novi stav 1.7, sa sledećim tekstom:

1.7. Stranac iz podstava 1.4 člana 7 ovog zakona isključeni su iz uslova predviđenih u članu 48. stav 1. podstavovi 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4 osnovnog zakona.

Član 12

1. Članu 49, posle podstava 1.4 osnovnog zakona, dodaje se novi podstav 1.5, koji glasi :

1.5. strancu kome je dat status lica bez državljanstva.

2. Član 49, stav 2, osnovnog zakona, menja se i glasi:

2. Bez obzira na stav 1, podstav 1.3 ovog člana, članovi uže porodice stranca koji boravi u Republici Kosovu na osnovu dozvole za privremeni boravak za rad izdate za jednu (1) godinu, može se izdati dozvola za privremeni boravak u cilju ponovnog

spajanja porodica, samo ukoliko stranac zahteva spajanje porodice u Republici Kosovu i ukoliko ima najmanje dve (2) godine privremenog boravka. Ovaj izuzetak ne vredi za transferisane unutar korporacije, čiji članovi porodice imaju pravo na podnošenje zahteva za dozvolu za privremeni boravak istovremeno sa sponzorom.

Član 13

Članu 57, posle stava 3 osnovnog zakona dodaje se novi stav sa sledećim tekstem:

4. Studentu koji je diplomirao u nekoj od institucija visokog obrazovanja u Republici Kosovu, a koji traži zaposlenje, produžava mu se boravišna dozvola za još devet (9) meseci. Zahtev treba podneti u roku od tri (3) meseci od dana njegovog diplomiranja.

Član 14

Članu 58, posle stava 3, osnovnog zakona dodaje se novi stav 4, sa sledećim tekstem:

4. Naučnom istraživaču, koji ima sporazum sa jednom od licenciranih institucija u Republici Kosovu, produžava se dozvola za privremeni boravak za još devet (9) meseci. Zahtev treba podneti u roku od trideset (30) dana pre isteka njegove boravišne dozvole.

Član 15

Član 59, stav 2 osnovno zakona se briše.

Član 16

Član 66, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Zahtev za privremeni boravak ili nastavak dozvole privremenog boravka se odbija kada:

1.1. Uslovi za izdavanje ili produžetak dozvole za privremeni boravak nisu ispunjeni;

1.2. Ukoliko su dostavljeni dokumenti dobijeni prevarom, krivotvoreni ili su izmenjeni.

2. Dozvola za privremeni boravak se odbija strancu ukoliko:

2.1. prestaju da postoje uslovi za izdavanje privremenog boravka iz člana 48 osnovnog zakona;

2.2. boravi van teritorije Republike Kosova više od trideset (30) dana neprekidno bez ikakvog razloga;

2.3. ukoliko je njegov boravak u Republici Kosovu u suprotnosti sa svrhom privremenog boravaka;

2.4. ukoliko su dostavljeni dokumenti od strane stranca dobijeni prevaram, krivotvoreni ili su izmenjeni.

3. Odluka prema stavu 2, podstavovi 2.2 i 2.3, ovog člana može se doneti bez prethodnog saslušanja stranca, pošto se on obavesti da se vodi postupak za ukidanje dozvole njegovog privremenog boravka.

4. Protiv odluke prema stavovima 1 i 2, ovog člana može se podneti žalba Komisiji za žalbe.

5. Izuzetno od stava 2, podstav 2.2, ovog člana, stranac koji devedeset (90) dana, iz opravdanih razloga boravi van Republike Kosova, privremeni boravak neće mu biti ukinut samo ukoliko on obavesti DDAM ili Graničnu policiju o razlozima njegovog boravka van zemlje, najkasnije deset (10) dana od dana povratka u Republici Kosovu. DDAM donosi odluku uzimajući u obzir informacije date od strane stranca.

Član 17

Nakon člana 66, osnovnog zakona, dodaje se član 66A, sa tekstom u nastavku:

Član 66 A **Nepoželjne osobe**

1. Ministar unutrašnjih poslova, za važne interese države, ustavnog i pravnog poretka, državne bezbednosti i javnog reda, obrazloženom odlukom proglašava jednog stranca nepoželjnom osobom ukoliko:

1.1. on deluje ili propagandira protiv suvereniteta Republike Kosova, državne bezbednosti, ustavnog poretka i javnog reda i bezbednosti;

1.2. je član terorističkih organizacija, ili podržava i vrši aktivnosti protiv pravne države;

1.3. predstavlja opasnost za zemlju, ili narušava odnose Republike Kosova sa drugim državama;

1.4. postoje sumnje da će ulaziti ili boraviti na teritoriji Republike Kosova, radi izvršenja krivičnog dela ili aktivnosti koje predstavljaju opasnost za Republiku Kosovo;

1.5. je uključen u organizovani kriminal, trgovinu ljudima, drogom, kao i svaku drugu nezakonitu trgovinu, prema podacima dobijenim od odgovornih institucija nacionalne bezbednosti.

2. Stranac se proglašava "nepoželjnom osobom" za jedan period ne manji od pet (5) godina od dana proglašenja i odbija mu se ulazak ili boravak u Republici Kosovu tokom ovog perioda.

3. Na zahtev stranog lica, ministar unutrašnjih poslova, može ponovo razmotriti zahtev za ulazak, vizu ili boravišnu dozvolu, ukoliko je punoletni stranac izvršio jednu od radnji iz stava 1 ovog člana dok je bio maloletan.

4. Postupak proglašenja stranca nepoželjnom osobom uređuje se Administrativnim uputstvom koje donosi ministar unutrašnjih poslova, u saradnji sa ministrom inostranih poslova.

Član 18

1. Član 67, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Stranac u Republici Kosovu može da radi na osnovu dozvole za boravak i rad ili kratkoročne dozvole za rad za strance, osim ako nije drugačije predviđeno ovim zakonom, međunarodnim sporazumima priznatim od strane Republike Kosova ili odlukom Vlade Republike Kosova.

2. Član 67, stav 3, podstavovi 3.2 i 3.3, osnovnog zakona menjaju se i glase:

3.2. Statusom izbeglice, privremenom ili dopunskom zaštitom, i statusom lica bez državljanstva.

3.3. Privremeni boravak u cilju spajanja porodice sa državljanima Republike Kosova, sa strancima sa stalnom boravišnom dozvolom, strancima sa privremenom boravišnom dozvolom posle jedne (1) godine, strancima sa statusom izbeglica, kao i strancima kojima je odobrena dopunska zaštita ili privremena zaštita i sa jednim strancem koji je transferisan unutar korporacije, kao i strancima sa privremenom boravišnom dozvolom zbog studiranja.

Član 19

Član 71, podstav 1.4, osnovnog zakona, se u potpunosti briše.

Član 20

1. Član 74, stavovi 3 i 4, osnovnog zakona, menjaju se i glase:

3. Izuzeto od stava 2, ovog člana, boravišna dozvola za rad stranca, iz člana 70 stav 1 podstavovi 1.5, 1.6 i 1.13 ovog zakona, se izdaje sa rokom važnosti od dve (2) godine, ukoliko nije zahtevan kraći period izdavanje boravišne dozvole za rad.

4. Stranom državljaninu, kome je izdata boravišna dozvola za rad, radi izvršenja sezonskih poslova, može boraviti u Republici Kosovu najviše šest (6) meseci, u vremenskom periodu od dvanaest (12) meseci i svakako mora boraviti van Republike Kosova najmanje šest (6) meseci, pre nego što mu se ponovo omogući ulazak i boravak za svrhu rada.

2. Član 74, nakon stava 5, osnovnog zakona, dodaje se jedan (1) novi stav 6, koji glasi:

6. Izuzeto od stava 1 ovog člana DDAM donosi odluku o zahtevu za boravišnu dozvolu za rad i bez potvrde AZRK-a, pošto nije utvrđena godišnja kvota za zapošljavanja.

Član 21

1. Član 75, osnovnog zakona, menja se i glasi:

2. Strancu se može odbiti izdavanje boravišne dozvole za rad ukoliko:

2.1. poslodavac krši odredbe rada i odredbe zaštite na radu, zdravstvenog osiguranja i penzija, utaju poreza ili gde stranac ili poslodavac nije platio novčanu kaznu;

2.2. se preduzeće poslodavca zatvara ili je zatvoreno na osnovu zakona na snazi o stečaju ili se nikakva ekonomska aktivnost ne odvija;

2.3. strani državljanin nije poštovao obaveze koje proističu iz jedne prethodne odluke za prijem kao sezonskog radnika;

2.4. je poslodavac bio kažnjen u skladu sa zakonom na snazi za neprijavljen rad i/ili nezakonito zapošljavanje;

2.5. se stranac nije pridržavao obaveza koje su proistekle iz ranije odluke za rad;

2.6. je glavni cilj osnivanja preduzeća olakšavanje ulaska stranaca;

2.7. je dostignut maksimum boravka u skladu sa članom 74, stav 4 osnovnog zakona.

3. Stranac je sezonski radnik ukoliko je boravio u Republici Kosovu u trajanju od šest (6) meseci u vremenskom periodu od dvanaest (12) meseci.

Član 22

1. Naslov člana 76, osnovnog zakona, menja se i glasi:

„Kratkoročna radna dozvola za strance”

2. Član 76, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Na osnovu kratkoročne radne dozvole do devedeset (90) dana za svaki period od sto osamdeset (180) dana, u toku jedne (1) godine, mogu raditi sledeći stranci:

3. Članu 76, osnovnog zakona, nakon podstava 1.17, dodaju se tri (3) nova podstava sa tekstom u nastavku:

1.18. lekari ili specijaliste u raznim oblastima medicine.

1.19. nastavnici i predavači stranih kulturnih, nastavnih i naučnih institucija, čiji je

angažman ne duži od devedeset (90) dana u svakom periodu od sto osamdeset (180) dana tokom jedne (1) godine, da se opreme kratkoročnom radnom dozvolom za strance.

1.20. članovi odbora i izvršni direktori stranih predstavništava, koji se angažuju za period ne duži od devedeset (90) dana u okviru perioda od sto osamdeset (180) dana u toku jedne (1) godine, treba da dobiju kratkoročnu radnu dozvolu za strance.

4. Član 76, osnovnog zakona, nakon podstava 3.4, dodaje se jedan (1) novi podstav koji glasi;

3.5. Sezonski radnici, čiji je angažman ne duži od devedeset (90) dana u svakom periodu od sto osamdeset (180) dana u toku jedne (1) godine, koji su nekvalifikovani, ne mogu se opremiti kratkoročnom radnom dozvolom za strance.

5. U celom tekstu osnovnog zakona, izraz „potvrda za prijavljivanje rada“, treba da bude zamenjena izrazom „kratkoročna radna dozvola za strance“.

Član 23

Član 78, nakon stava 2 osnovnog zakona dodaje se jedan (1) novi stav koji glasi:

3. Maksimalno trajanje transfera unutar korporacije će biti tri (3) godine za rukovodioce i specijaliste i jedna godina za pripravnike.

Član 24

1. Član 81, stav 1, podstav 1.4, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1.4. Stranac radi za poslodavca ali nema dozvolu za boravak o radu ili je poslodavac bio kažnjen u skladu sa zakonom na snazi za neprijavljeni rad i/ili nezakonito zapošljavanje.

2. Članu 81, stav 1, osnovnog zakona, nakon podstava 1.11, dodaju se još dva (2) nove podstava koji glase:

1.12. subjekat domaćin je osnovan sa glavnim ciljem olakšanja ulaska stranaca, koji ne vrši drugu aktivnost;

1.13. preduzeće poslodavca se zatvara ili je zatvoreno na osnovu važećih zakona o stečaju ili se nikakva ekonomska aktivnost ne odvija.

Član 25

1. Član 83, stav 1, podstav 1.1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1.1. uslovi zapošljavanja, uključujući i minimalan uzrast za rad i uslovi rada uključujući i najmanju platu i otpuštanje, radno vreme, odmor i praznike, kao i bezbednost i zdravlje na radnom mestu.

2. Član 83, stav 1, podstav 1.2, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1.2. Pravo na štrajk i preduzimanje industrijskih aktivnosti, u skladu sa zakonima koji su primenljivi na Kosovu i sloboda udruživanja, pridruživanja i članstvo u nekoj organizaciji koja zastupa radnike ili svaku drugu organizaciju, čiji su članovi organizovani u posebnom zanimanju, uključujući prava i koristi od takvih organizacija, uključujući i pravo na pregovaranje i sklapanje kolektivnih sporazuma, bez kršenja zakona Republike Kosova koji se odnose na javnu politiku i bezbednost.

3. Članu 83, osnovnog zakona, nakon podstava 1.6 osnovnog zakona, dodaju se još dva (2) nova podstava koji glase:

1.7. poslodavac isplaćuje stranom državljaninu svaku zaostalu isplatu;

1.8. poreske olakšice, u meri u kojoj se sezonski radnik smatra stanovnikom za poreske svrhe u Republici Kosovu.

Član 26

Nakon člana 83, osnovnog zakona, dodaje se član 83 A, koji glasi:

Član 83 A

Službenici nadležnih institucija imaju pravo da vrše intervju sa strancem i njegovim/njenim domaćinom kako bi tražili objašnjenja i dodatne dokumente, koji obrazlažu ulazak i svrhu posete i istinitost dostavljenih informacija od strane stranca, kao i da proverava dostavljene informacije od strane stranca i njegovog/njenog domaćina, da bi doneo odluku o izdavanju ili produžetku vize, dozvole za boravak, radne dozvole ili ovlašćenje za potrebe rada.

Član 27

Član 84, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Dozvola za stalni boravak se može izdati strancu, koji u vreme podnošenja zahteva neprekidno poseduje dozvolu za privremeni boravak od pet (5) godina u Republici Kosovu, sa izuzetkom slučajeva braka sa državljanom Republike Kosova ili sa strancem koji ima dozvolu za stalni boravak od tri (3) godina.

Član 28

Članu 85. osnovnog zakona, posle stava 2. dodaje se novi stav 3. sa sledećim tekstom:

3. Izuzetno od stava 1 podstavovi 1.1 i 1.2 i stava 2, osnovnog zakona, licima sa međunarodnom zaštitom, ako postupak odlučivanja traje više od osamnaest (18) meseci, obračunavanje vremena se vrši od dana podnošenja zahteva za međunarodnu zaštitu. U slučaju da postupak traje manje od osamnaest (18) meseci, obračunavanje vremena se vrši kao polovina postupka.

Član 29

1. Član 86, stav 1, podstavovi 1.1 i 1.2, osnovnog zakona menjaju se i glase:

1.1. Stranac, koji do dana podnošenja zahteva, ima najmanje pet (5) godina izbegličkog statusa i dopunske zaštite prema Zakonu o azilu;

1.2. Stranci koji su boravili na teritoriji Republike Kosova najmanje pet (5) godina neprekidno i za koje se smatra da imaju bliske ekonomske i porodične veze u Republici Kosovu. Njihov boravak se dokazuje dokumentima koji dokazuju njegov neprekidni boravak na teritoriji Republike Kosova.

2. Članu 86, posle stava 1 dodaje se novi stav 2, koji glasi:

2. Postupak za izdavanje stalne boravišne dozvole u vanrednim okolnostima reguliše se podzakonskim aktom, koji donosi ministar unutrašnjih poslova.

Član 30

Članu 89, osnovnog zakona, nakon podstava 3.3, dodaje se jedan (1) novi podstav koji glasi:

3.4. svi stranci čiji je maternji jezik jedan od službenih jezika Republike Kosova.

Član 31

1. U celom tekstu osnovnog zakona, izraz "Naredba", zamenjuje se izrazom "Odluka".

2. Član 94, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Kosovska policija izdaje nalog za proterivanje stranaca koji nelegalno borave na teritoriji Republike Kosova ili kada je stranac izdržao kaznu nadležnog suda za krivično delo, za koje kazneni Zakon Republike Kosova predviđa zatvorsku kaznu od najmanje jedne (1) godine.

3. Članu 94, osnovnog zakona, nakon stava 10, dodaju se još tri (3) nova stava koji glase:

11. Izuzeto od stavova 1 do 10, DDAM donosi odluku o dobrovoljnom udaljavanju u sledećim slučajevima;

12. odbijanje zahteva za dozvolu boravka;

13. Ukidanje dozvole boravka.

Član 32

Nakon člana 94, osnovnog zakona, dodaje se član 94 A, koji glasi:

Član 94 A

Dobrovoljni povratak uz asistenciju

1. Dobrovoljni povratak uz asistenciju je odlazak stranca u državu porekla na osnovu odluke o povratku. U cilju podsticanja dobrovoljnog povratka uz asistenciju, policija može da stavi van snage odluku o udaljavanju ili zabranu ulaska i boravka.
2. U cilju podsticanja dobrovoljnog povratka uz asistenciju, ministarstvo može sklopiti sporazume ili sarađuje sa nadležnim organima drugih država, međunarodnim organizacijama i sa organizacijama civilnog društva.
3. U cilju podsticanja dobrovoljnog povratka uz asistenciju, ODAM može obezbediti putne isprave i putne karte, kao i da izvrši finansijske isplate.

Član 33

Član 95, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Stranac ima pravo žalbe, pri komisiji za žalbe, protiv odluke o dobrovoljnom odlasku u roku od osam (8) dana, od dana prijema odluke o dobrovoljnom odlasku. Komisija mora rešiti slučaj u roku od petnaest (15) dana od dana prijema žalbe. Žalba protiv naredbe za dobrovoljni odlazak obustavlja izvršenje naredbe za dobrovoljni odlazak. Protiv odluke Komisije za žalbe, stranac može pokrenuti upravni spor u Osnovnom sudu, u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke. Pokretanje upravnog spora pri nadležnom sudu, ne obustavlja izvršenje odluke o dobrovoljnom odlasku.

Član 34

Člana 97, Posle stava 1.5, osnovnog zakona, dodaje se novi stav 1.6 koji glasi:

- 1.6. predstavlja opasnost za javni poredak, bezbednost države ili javno zdravlje.

Član 35

Nakon člana 97, osnovnog zakona, dodaje se član 97 A, koji glasi:

Član 97 A

Kategorija stranaca kojima se ne izdaje nalog za proterivanje

1. Stranac se ne proteruje ukoliko ispunjava jedan od sledećih uslova:
  - 1.1. ima dozvolom za stalni boravak;
  - 1.2. rođen je u Republici Kosovu;
  - 1.3. U Republiku Kosovu je ušao kao dete bez pratnje odraslih i opremljen je dozvolom za stalni boravak;

1.4. Opremljen dozvolom za privremeni boravak u braku je sa strancem koji ima dozvolu za stalni boravak ili sa jednim državljaninom Kosova;

1.5. postoji osnovana sumnja da će se stranac, u zemlji porekla ili nekoj drugoj zemlji, kazniti smrću, biti podvrgnut mučenju, ponižavajućem postupku ili kaznama iz diskriminatornih razloga;

1.6. dete bez pratnje odraslih, ukoliko se u zemlji porekla, nekoj drugoj zemlji ili od drugih institucija ne garantuje ponovno spajanje porodice ili odgovarajuća zdravstvena zaštita;

1.7. član je porodice stranca, kome se priznaje status izbeglice u Republici Kosovu.

1.8. lice koje je podnelo zahtev ili licu kome je priznat status lica bez državljanstva, kao i direktni potomci lica kome je priznat status lica bez državljanstva.

2. Izuzetno, stranac može biti proteran, iako se ispunjavaju uslovi iz stava 1 ovog člana, ako njegov boravak ugrožava javni red i bezbednost, kao i predstavlja pretnju za državnu bezbednost.

Član 36

Član 98. stav 1 osnovnog zakona menja se i glasi:

1. Stranac ima pravo žalbe u roku od osam (8) dana, posle prijema odluke Komisije za žalbe o prinudnom proterivanju. Komisija mora rešiti slučaj u roku od petnaest (15) dana od dana prijema žalbe. Žalba protiv odluke o prinudnom proterivanju, obustavlja izvršenje odluke o prinudnom proterivanju, izuzev slučajeva koji predstavljaju opasnost po javni poredak, bezbednost države ili javno zdravlje. Stranac može pokrenuti upravni spor u Osnovnom sudu, protiv odluke Komisije za žalbe, u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke. Pokretanje upravnog spora pri nadležnom sudu, ne obustavlja izvršenje odluke o prinudnom proterivanju.

Član 37

Članovi 99 i 100 i 101 osnovnog zakona u potpunosti se brišu.

Član 38

1. Naslov člana 107 osnovnog zakona menja se i glasi:

“ Centar za zadržavanje stranaca ”

2. Član 107, stavovi 1 i 4, osnovnog zakona, menjaju se i glase:

1. Pritvorni centar za strance treba da bude na određenom nivou bezbednosti i ograničenja slobode, u kojem se mogu držati samo stranci, koji podležu prinudnom proterivanju sa teritorije Republike Kosova.

4. Centar za zadržavanje stranaca je deo organizacione strukture DDAM.

Član 39

1. Posle stava 4 člana 108. osnovnog zakona dodaju se dva nova stava 5 i 6, koji glase:

5. Izuzetno od čl. 107 i 108 osnovnog zakona, strancima kojima je izdat nalog za prinudno udaljavanje i koji su zadržani u centru za zadržavanje stranaca ako ispunjava uslove za dobrovoljni povratak, ukida mu se odluka o udaljavanju i izdaje mu se nalog o dobrovoljnom udaljavanju.

6. DDAM može zadržati podnosioca zahteva u centru za zadržavanje u slučajevima kada se to smatra neophodnim i na osnovu individualne procene svakog slučaja i ako se sa drugim manje restriktivnim alternativnim merama ne može postići cilj ograničenja slobode kretanja, u skladu sa Zakonom o azilu.

Član 40

Član 109 osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Stranac ima pravo da podnese žalbu protiv odluke o pritvoru Osnovnom sudu, u roku od trideset (30) dana od dana prijema naloga za pritvor ili produženja pritvora. Žalba ne obustavlja izvršenje odluke.

2. Stranka nezadovoljna odlukom suda, može podneti žalbu Apelacionom sudu. Žalba protiv odluke Osnovnog suda ne obustavlja izvršenje odluke.

Član 41

Član 115, stav 5, osnovnog zakona menja se i glasi:

5. U skladu sa ovim članom DDAM oduzima finansijska sredstva kako bi se pokrili troškovi.

Član 42

Nakon člana 119, osnovnog zakona, dodaje se novi član 119 A, koji glasi:

Član 119 A

Određivanje osoblja za migraciju u misijama van zemlje

1. Uz saglasnost Ministarstva spoljnih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova može odrediti osoblje za migraciju u misijama van zemlje.

2. Finansijske dužnosti i odgovornosti za osoblje za migraciju određene u misijama van zemlje određuju se Ugovorom o nivou usluga sklopljenim između Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva spoljnih poslova, u skladu sa relevantnim zakonima na snazi.

Član 43

Član 128, stav 2 osnovnog zakona, menja se i glasi:

Inspektorat rada kazniće novčanom kaznom od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra poslodavca kao fizičko lice, novčanom kaznom od pet hiljada (5,000) do sedam hiljada (7,000) evra kazniće poslodavca kao pravno lice, dok odgovorno lice pravnog lica kazniće novčanom kaznom od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra, koji:

Član 44

Član 129, stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Novčanom kaznom od sto (100) do petsto (500) evra policija može da kazni, stranca koji:

Član 45

Član 130 stav 1, osnovnog zakona, menja se i glasi:

1. Inspekcija rada kažnjava strano lice novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra ukoliko:

Član 46

1. Član 131 stavovi 1, 2, 3 i 4, osnovnog zakona menjaju se i glase:

1. Novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra policija kažnjava svakog koji prevozi strano lice koje nema važeći pasoš ili drugu ispravu koja se koristi za prelazak granice, zatim strano lice koje nema važeću vizu ili dozvolu za boravak (član 35 stav 2 ovog zakona).

2. Novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra policija kažnjava prevoznika kao vizičko lice koji o svom trošku nije poslao (udaljio) stranca do graničnog prelaza ili iz Republike Kosova, ili koji nije preuzeo na sebe troškove za povratak stranca (član 35 stav 3, 4 i 5. ovog zakona).

3. Novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra za svakog stranca kome je pružena pomoć, biće kažnjen od Policije fizičko lice koje pomaže strancu da ilegalno prelazi granicu, prelazi tranzitno ili ilegalno boravi u Republici Kosovu (član 36 ovog zakona).

4. Novčanom kaznom u iznosu od pet hiljada (5,000) evra biće kažnjeno od Policije pravno lice u slučaju iz stv. 2 i 3 ovog člana, novčanom kaznom u iznosu od dve hiljade (2,000) evra odgovorno lice pravnog lica, za svakog prevezenog stranca, ili stranca kome je pružena pomoć.

Član 47

1. Član 132 stv. 1, 2, 3, 4 i 6 osnovnog zakona, menjaju se i glase:

1. Od Inspekcije rada novčanom kaznom u iznosu od tri hiljada (3,000) do pet hiljada (5,000) evra za svakog stranca, kazniće se poslodavac – fizičko lice koje zapošljava stranca ili koristi njegov rad i novčanom kaznom u iznosu od deset hiljada (10,000) do dvadeset hiljada (20,000) evra za svakog stranca kazniće se poslodavac – pravno lice koje zapošljava stranca ili koristi njegov rad.

2. Od Inspekcije rada novčanom kaznom od tri hiljada (3,000) do pet hiljada (5,000) evra za svakog stranca, kazniće se poslodavac – fizičko lice koje zapošljava ili koristi rad stranac koji ilegalno borave u Republici Kosovo, i novčanom kaznom u iznosu od deset hiljada (10,000) do dvadeset hiljada (20,000) evra za svakog stranca, kazniće se poslodavac – pravno lice koje zapošljava ili koristi rad stranaca koji ilegalno borave u Republici Kosovu (član 67 stav 7 ovog zakona).

3. Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se od Inspekcije rada, novčanom kaznom od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra odgovorno lice pravnog lica.

4. Za prekršaje iz stava 2 ovog člana, odgovorno lice pravnog lica kazniće se novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra od strane Inspektorata rada.

6. Inspektorat rada kazniće novčanom kaznom u iznosu od tri hiljade (3,000) do pet hiljada (5,000) evra poslodavca-fizičko lice, novčanom kaznom od deset hiljada (10,000) do dvadeset hiljada (20,000) evra kazniće se poslodavac-pravno lice koji ne pruža informacije ili ometa pristup zatvorenim ili ograđenim prostorijama komercijalne imovine.

Član 48

1. Član 133 stv. 3 i 4, osnovnog zakona, menja se i glasi:

3. Od Inspektorata rada novčanom kaznom u iznosu od jednu hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra za svakog stranca, kazniće se za prekršaj primalac usluga, ako zna ili ima razloga da zna da za rad koristi radnika koji je nezakonito zaposlen od strane stranog poslodavca (član 77 ovog zakona).

4. Novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1,000) do dve hiljade (2,000) evra za svakog stranca, inspektorat rada će, u skladu sa stavom 3 ovog člana, kazniti korisnika, fizičko lice i odgovorno lice pravnog lica.

Član 49

Član 137 osnovnog zakona, stav 1, podstav 1.2, postaje poseban stav nakon stava 5 ovog člana osnovnog zakona i menja se i glasi:

1.2. Sastav, dužnosti, odgovornosti i procedure donošenja odluka Komisije za žalbe će biti regulisana podzakonskim aktima odobrena od strane Vlade, u skladu sa stavom 4 člana 9 ovog zakona.

Član 50

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br. 06/L-036

30. mart 2018.

Proglašeno Ukazom Br. DL-019-2018, dana 20.04.2018, od strane Predsednika Republike Kosova Hashim Thaçi.